

1 § Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite

Konserniohjeen tarkoituksena on varmistaa konsernin kokonaisedun, valtuuston tytäryhteisölle asettamien omistajapoliittisten linjausten sekä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen osakeyhtiölain ja kuntalain edellyttämällä tavalla.

Konserniohjeessa määritellään, miten tytäryhteisöjen ohjaus, seuranta, raportointi ja valvonta järjestetään.

2 § Konserniohjeen velvoittavuus

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä. Tytäryhteisöksi katsotaan osakeyhtiö, säätiö tai muu sellainen yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin.

Kunnan osakkuusyhteisöissä, kuntayhtymissä ja kunnan jäsenyyisyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Konserniohje on käsiteltävä tytäryhteisön hallituksessa tai vastaavassa toimielimessä.

Konserniohjetta noudatetaan tytäryhteisössä, jollei sitä koskevasta lainsäädännöstä, yhtiöjärjestyksestä tai säännöistä muuta johdu. Yhteisöjen yhtiöjärjestyksiin on mahdollisuuksien mukaan kirjattava, että niillä on velvollisuus noudattaa annettuja konserniohjeita.

Mikäli tytäryhteisön yhtiöjärjestys tai säännöt ovat ristiriidassa konserniohjeen kanssa, yhtiöjärjestys ja säännöt muutetaan yhteensopiviksi konserniohjeen kanssa.

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymien johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta.

Osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien ohjaukseen konserniohjetta noudatetaan soveltuvin osin.

3 § Kuntakonsernin johtamisjärjestelmä ja toimivaltasuhteet

Valtuusto:

- päättää omistajapolitiikasta osana kuntastrategiaa
- päättää sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan perusteista
- hyväksyy konsernitilinpäätöksen
- päättää kuntastrategiaan perustuen kuntakonserniin kuuluville yhteisöille asetettavista liiketoiminnan strategisista kehittämistavoitteista sekä toiminnan ja talouden tavoitteista
- hyväksyy konserniohjeen

Konsernijohto:

Konsernijohdon muodostavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta sekä niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuudesta ja tuloksellisuuden valvonnasta.

Kunnanjohtaja vastaa konsernijohtoon kuuluvien asioiden valmistelusta. Muista osin konsernijohdon tehtävistä ja toimivallasta säädetään Siuntion kunnan hallintosäännössä.

Tytäryhtiöiden hallitusten kokouksissa on konsernijohdon määräämällä operatiivisen joutoryhmän jäsenellä aina läsnäolo- ja puheoikeus.

Tarkastuslautakunta:

- huolehtii kunnan ja sen tytäryhtiöiden tarkastuksen yhteensovittamisesta
- arvioi valtuuston kunnalle ja tytäryhteisöille hyväksymien strategioiden sekä asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutusta
- arvioi onko toiminta kunnassa ja kuntakonsernissa järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
- arvioi konsernijohdon ja muiden tytäryhteisöjen valvontaan nimettyjen viranomaisten toiminnan tuloksellisuutta

Tarkastuslautakunnalla on oikeus saada selvityksiä ja asiakirjoja edellä mainittujen arviointitehtävien hoitamista varten.

4 § Edustajat konserniyhteisöjen hallintoelimissä

Kunnan edustajia hallintoelimiin valittaessa pyritään siihen, että edustajilla on liiketaloudellista ja tytäryhteisön toimialan sekä johtamisen asiantuntemusta.

Valinnat valmistellaan konsernijohdon johdolla. Valintaprosessissa arvioidaan yhteisökohtaisesti etukäteen hallituksen jäseniltä edellytettävä asiantuntemus ja kokemus ja pyritään löytämään edellytykset täyttäviä jäsenehdokkaita valintaprosessia varten.

5 § Konsernin sisäinen yhteistyö

Kuntakonsernin johto ja tytäryhteisöjen johto edistävät vuorovaikutusta kunnan ja sen eri yksiköiden, tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen ja muiden toiminnalliseen kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen välillä.

6 § Keskitetyt konsernitoiminnot

Kuntakonsernissa hyödynnetään eri tukipalvelujen hankinta- ja volyyimiedut sekä ammatti- ja erityisosaaminen.

Kunnan hankintavastuullisten kanssa neuvotellaan ja sovitaan tarkoituksenmukaisesta yhteistyöstä taloudellisten hyötyjen aikaansaamiseksi.

Tytäryhteisöjen tulee noudattaa hankintalainsäädäntöä, kunnan hankinta-periaatteita sekä hankinnoista erikseen annettuja ohjeita.

7 § Toiminnan suunnittelu, talous ja raportointi

Konsernijohto käy vuosittain tytäryhteisöjensä kanssa tulosohjausneuvottelun talousarviokäsittelyn yhteydessä koskien yhtiöille asetettavia kehittämistavoitteita sekä toiminnan ja talouden tavoitteita.

Tytäryhteisöt toimittavat talousarvion laadintaohjeissa ilmoitetussa aikataulussa seuraavan tilikauden tavoitteet ja niiden mittarit kunnanhallituksen ja valtuuston talousarviokä-

sittelyä varten. Tavoitteet tulee laatia siten, että ne ovat selkeästi mitattavissa ja arvioitavissa.

Tytäryhteisöt raportoivat valtuustolle vähintään kerran vuodessa ja kunnanhallitukselle osavuositilinpäätöksen ja tilinpäätöksen yhteydessä asetettujen tavoitteiden toteutumista, toiminnan tuloksellisuudesta ja taloudellisen aseman kehityksestä sekä toiminnan kestävyys- ja omaisuuden arvon kehittymiseen olennaisesti vaikuttavista tekijöistä. Lisäksi tytäryhteisöt raportoivat ennakkolupaa edellyttävien asioiden yhteydessä.

Muut yhteisöt raportoivat valtuustolle kerran vuodessa tilinpäätöksen yhteydessä. Tytäryhteisöt toimittavat hallintoelimiensä esityslistat ja pöytäkirjat kunnanjohtajalle ja tämän määräämille. Kyseiset asiakirjat on lähetettävä kunnanjohtajalle samanaikaisesti kuin ne lähetetään ko. yhteisön päätöksentekuelimiin kuuluville.

Kaikkien tytäryhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi. Tytäryhteisöt käyttävät konsernijohdon hyväksymää tilinpitopalvelua. Konserniyhteisöjen on otettava huomioon kirjanpidon järjestämisessä konsernitalinpäätöksen tarpeet.

Tytäryhteisöt noudattavat konsernijohdon antamia ohjeita rahoituksen suunnittelussa ja järjestämisessä. Konsernijohdolla on oikeus saada tytäryhteisöiltä tarpeelliset tiedot kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja toiminnan tuloksen laskemiseen.

Tytäryhteisöjen investoinnit, rahoitus-, laina-, takaus- ja vakuusasiat valmistellaan yhteistyössä konsernijohdon kanssa.

8 § Henkilöstö

Tytäryhteisöt liittyvät Kuntien eläkevakuutuksen jäsenyhteisöiksi, mikäli niillä on henkilöstöä.

9 § Tiedottaminen

Kuntakonsernin viestinnän tulee olla aktiivista ja avointa. Koko konserniyhteisöä koskeva tiedottamisesta vastaa konsernijohto kunnan viestintäohjeiden mukaisesti. Tytäryhteisön omasta tiedottamisesta vastaa yhteisön puolesta hallitus. Tytäryhteisön oman tiedottamisen on tuettava emoyhteisön asettamia tavoitteita ja toimintapolitiikkaa.

10 § Ennakkolupamenettely

Tytäryhteisön on ennakkoon hankittava konsernijohdon suostumus seuraavissa asioissa:

1. liiketoiminnan merkittävä tai poikkeuksellinen laajentaminen suhteessa liikevaihtoon
2. merkittävä tai poikkeuksellinen investointi
3. yhtiöjärjestyksen muuttaminen
4. osakeanti tai muu pääomarakenteen muuttaminen
5. liiketoiminnan tai kiinteistön myyminen tai muu olennainen liiketoiminnan uudelleenjärjestely
6. lainanotto tai vakuuden antaminen
7. hakeutuminen selvitystilaan tai konkurssiin
8. vaikutuksiltaan merkittävän oikeudellisen prosessin aloittaminen
9. toimitusjohtajan valinta ja palkkaus sekä toimitusjohtajalle maksettavat muut taloudelliset etuudet
10. tulospalkkiojärjestelmän käyttöönotto ja siinä tehtävät muutokset

11.muu yhtiön tulokseen, pääoman tuottoon tai riskiin olennaisesti vaikuttava tapah-
tuma.

Tytäryhteisöjen hallitusten puheenjohtajilla on velvollisuus selvittää ennen päätöksente-
koa, onko kyseessä ennakkokäsityksen selvittämistä vaativa asia. Tytäryhtiöiden toimi-
tusjohtajat vastaavat suostumuksen hakemisesta.

Ennakkokäsityksen hankkiminen ei ole määrämuotoinen hallinnollinen toimi.

Ennakkokäsitys voidaan hankkia esimerkiksi sähköpostilla tai henkilökohtaisesti keskus-
tellen. Ennakkokäsitys on aina varmennettava dokumentoimalla.

11 § Tytäryhteisöjen sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus

Tytäryhteisöjen hallitusten on huolehdittava siitä, että yhteisöjen sisäinen valvonta ja
riskienhallinta on järjestetty huolellisesti. Tytäryhteisöjen on otettava huomioon kunta-
konsernin omistajapoliittiset tavoitteet ja noudatettava konserniohjeita sekä valtuuston
päättämiä sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan perusteita. Konser-
nijohton velvollisuutena on ohjata konserniyhteisöjä sekä valvoa niiden sisäisen valvon-
nan ja riskienhallinnan järjestämistä.

Tytäryhteisöjen tulee säännöllisesti arvioida yhtiön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan
tuloksellisuutta.

Sisäisen valvonnan avulla varmistetaan, että tavoitteet saavutetaan, toiminta on lakien,
sääntöjen, ohjeiden ja päätösten mukaista, voimavarat ovat tuloksellisessa käytössä,
omaisuus on turvattu sekä johdon saama informaatio oikeaa, tarkoituksenmukaista ja
oikea-aikaista.

Tytäryhteisöjen hallitukset vastaavat siitä, että sisäinen tarkastus on järjestetty ja se on
oikeassa suhteessa liiketoiminnan laatuun ja laajuuteen nähden. Tytäryhteisön hallitus
vastaa riskienhallinnasta ja varmistuu siitä, että yhtiön toimintaan liittyvät riskit tunnis-
tetaan, arvioidaan ja niitä seurataan. Hallituksen vastuulla on riskienhallinnan periaattei-
den, yhtiön riskinkantokyvyn ja riskinottohalun määrittelemine. Riskien jatkuva tunnis-
taminen, arviointi, valvonta ja vähentäminen kuuluvat yhtiön operatiiviselle johdolle.
Tytäryhteisö raportoi konsernijohdolle riskienhallinnan toimintatavoista, niiden sovelta-
mista ja tuloksista siten, että konsernijohdolla on riittävä kokonaiskuva ja kohtuullinen
varmuus siitä, että tytäryhteisöjen riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty.

12 § Konsernivalvonta

Konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto. Konsernivalvonnan kohdealueita
ovat konserniyhtiöiden toiminnan tuloksellisuus ja taloudellisen aseman
seuranta, analysointi ja raportointi. Konsernivalvonnassa seurataan myös
valtuuston tytäryhtiöiden toiminnalle asettamien omistajapoliittisten tavoitteiden
toteutumista, lainsäädännön ja omaisuuden ja voimavarojen turvaamista.

13 § Tilintarkastus

Valtuuston asettama tarkastuslautakunta huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen
tarkastuksen yhteensovittamisesta. Tarkastuslautakunta arvioi valtuuston kunnalle ja
tytäryhteisöille asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutusta.
Kunnan tilintarkastusyhteisö toimii myös kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tilin-
tarkastusyhteisönä.

Kunnan sisäisellä tarkastuksella on mahdollisuus tarkastaa tytäryhteisön toimintaa tar-
vittavassa laajuudessa. Yhteisö antaa tarpeelliset tiedot ja avustaa niiden saannissa.

Jos tilintarkastaja on esittänyt hallitukselle, toimitusjohtajalle tai muulle vastuuvolliselle huomautuksen seikoista, joita ei esitetä tilintarkastuskertomuksessa vaan tilintarkastuspöytäkirjassa tai -raportissa, huomautukset on kirjattava hallituksen pöytäkirjaan ja toimitettava pöytäkirja tiedoksi konsernijohtolle.

14 § Ohjeen voimaantulo

Valtuusto hyväksyy konserniohjeen. Konserniohje astuu voimaan välittömästi hyväksymisen jälkeen